

relse, dels – og navnlig – den situation, hvor en begæring ikke tages til følge, fordi skyldneren har handlet uredeligt. Med hensyn til størrelsen på et bo »af en vis størrelse« henviste gældssaneringsudvalget til konkurslovens bestemmelse om mindstedividende ved tvangsakkord, som efter udvalgets opfattelse efter omstændighederne kunne tale for, at omkostningerne bør påhvile skyldneren, når denne vil være i stand til at dække mindst 25 procent af de simple krav, hvilket svarer til mindstedividenden ved tvangsakkord.

Retspraksis synes – på trods af affattelsen af konkurslovens § 203 – at have indrettet sig efter disse retningslinjer, som efter Konkursrådets opfattelse fortsat må anses for velbegrundede.

Efter Konkursrådets opfattelse bør det således være hovedreglen, at skyldneren ikke skal betale gældssaneringsagens omkostninger, hvilket bør fremgå direkte af konkursloven. Skyldneren bør alene betale sagsomkostninger i de tilfælde, hvor skyldneren vil være i stand til at dække 25 procent af fordringshavernes krav, og i tilfælde hvor skyldneren har handlet uredeligt, f.eks. ved at undlade at oplyse om et aktiv, der skulle være indgået i sagen.

4.7.2.2. Om den praktiske tilrettelæggelse af skyldnerens betaling af sagsomkostninger i de tilfælde, hvor skyldneren vil være i stand til at dække 25 procent af fordringshavernes krav, peger Konkursrådet på, at der må tages stilling til, om skyldneren skal afholde sagsomkostningerne som en merudgift ud over det beløb, som den pågældende skal betale kreditorerne, eller om sagsomkostningerne skal medføre en mindre dividende til fordringshaverne.

Konkursrådet finder, at hensynet til kreditorerne i netop dette tilfælde i mindre grad taler imod at lade sagsomkostningerne fradrage i skyldnerens aktiver, inden dividenden beregnes, idet der i almindelig vil blive tale om en forholdsvis beskedne nedsættelse af dividenden, når skyldneren, inden der sker fradrag af sagsomkostningerne, kan betales en dividende på 25 procent. Dette er endvidere i overensstemmelse med gældende retspraksis.

Konkursrådet forudsætter herved, at der på det tidspunkt, hvor kendelsen om gældssanering afsiges, er tilstrækkeligt med frie midler hos skyldneren til at dække sagsomkostningerne. Sådanne frie midler vil typisk kunne være fremkommet som provenu fra aktiver, der er eller skal realiseres som led i kendelsen om gældssanering. Det er derimod ikke hensigten, at skyldneren skal betale sagsomkostningerne, hvis disse

i så fald må afdrages til statskassen sideløbende med skyldnerens betaling af den bestående del af gælden.

Vurderingen af, om skyldneren i disse tilfælde skal betale sagsomkostningerne, bør således efter Konkursrådets opfattelse bero på en vurdering, hvor to betingelser skal være opfyldt. For det første skal skyldneren, når kendelsen om gældssanering afsiges, have fornødne likvide midler til at dække sagsomkostningerne, og for det andet skal den procent, hvortil fordringerne nedsættes, udgøre mindst 25.

Beregningen af dividenden i disse tilfælde bør efter Konkursrådets opfattelse foretages inden fradrag af sagsomkostningerne. Har skyldneren eksempelvis en gæld på 1 mio. kr., en aktivmasse inklusive indtægter i afdragsperioden på 250.000 kr. og skal betale 20.000 kr. i sagsomkostninger, vil den pågældende således i relation til afgørelsen af spørgsmålet om sagsomkostninger kunne præstere en dividende på 25 procent. I kendelsen om gældssanering vil fordringen derimod skulle nedskrives til 23 procent, idet aktivmassen efter fradrag af sagsomkostninger alene udgør 230.000 kr.

4.7.2.3. Konkursrådet finder endvidere, at skifteretten ikke i videre omfang end i dag bør kræve sikkerhedsstilling for omkostninger ved behandlingen af sager om gældssanering. Rådet finder således, at det praktiske anvendelsesområde for bestemmelsen om sikkerhedsstilling i konkurslovens § 203 fortsat som udgangspunkt bør reserveres til de tilfælde, hvor en skyldner på ny indgiver en begæring om gældssanering, efter at den pågældende har tilbagekaldt en ansøgning om gældssanering i en situation, hvor tilbagekaldelsen udelukkende skyldes skyldnerens egne forhold og ikke kan anses for rimeligt begrundet, f.eks. tilfælde hvor skyldneren har tilbagekaldt en ansøgning om gældssanering med den begrundelse, at skyldneren ikke har ønsket at efterleve skifterettens anvisning om realisation af en pensionsopsparing. Dette svarer efter Konkursrådets opfattelse til gældende praksis i dag.

4.7.2.4. Konkursrådet har endelig overvejet, om reglerne om betaling af retsafgift for behandling af gældssaneringsager bør ændres, men har ikke fundet grundlag herfor.

Der henvises til betænkningen side 296 ff.

4.7.2.5. Justitsministeriet er enig i Konkursrådets synspunkter, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6 og 16 (forslag til konkurslovens § 203 og § 220), og bemærkningerne hertil.